

УДК 070(477):0018:316.77

DOI: 10.20535/2307-5244.47.0.158277

С. О. Кости́лева

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

S. Kostyleva

*National Technical University of Ukraine
«Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»*

**«ВІСНИК КНИЖКОВОЇ ПАЛАТИ»
ЯК ЗАСІБ НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ
В ЦАРИНІ ПРЕСОЗНАВСТВА**

*«Bulletin of the Book Chamber» as a Means
of Scientific Communication in the Field of Mass Media Studies*

У статті проведено джерелознавчий аналіз наукового часопису «Вісник Книжкової палати» за 2014–2018 рр. Уточнено типологію видання як синтетичного (науково-теоретичного, науково-практичного, методичного), визначено авторський склад часопису, який складається з представників наукової спільноти різних інституцій та різних регіонів України, а також читацьку аудиторію журналу. Проаналізовано публікації журналу, присвячені історії та сучасному стану вітчизняної періодики. Обґрунтовано висновок про чималий інформаційний потенціал журналу, вагому роль часопису як засобу наукової комунікації в царині пресознавства.

Ключові слова: друковані ЗМІ, «Вісник Книжкової палати», історія преси, історичне джерелознавство.

The article deals with the source study analysis, the content of the main publications (2014–2018) «Bulletin of the Book Chamber» — journal in the field of technical, historical sciences, social communication (book science, library science, bibliography). The publications of the magazine devoted to the history and modern state of domestic periodicals are analyzed. The typology of the publication is specified as a synthetic (scientific-theoretical, scientific-practical, methodical). The author's composition of the magazine composed of representatives of the scientific community of various institutions and different regions of Ukraine, as well as the reader's audience of the publication, is determined. The conclusion about the considerable information potential of the journal is substantiated, the significance of the journal as a means of scientific communication in the field of mass media studies has been proved.

Keywords: printed mass media, «Bulletin of the Book Chamber», the history of the mass media, historical source study

24 січня 2019 р. виповнилося 100 років від дня заснування Книжкової палати України імені Івана Федорова. Створена свого часу Законом Української Народної Республіки, нині ця авторитетна державна установа не тільки вивчає широкий спектр наукових проблем у сфері видавничої справи та інформаційної діяльності, але й функціонально забезпечує створення поточних і зведених баз даних з випуску української книжкової продукції та періодичних видань, веде їх статистичний облік, зрештою опікується комплектацією Державного архіву друку, де налічується близько 14 млн. одиниць зберігання — книжок, листівок і, звичайно, періодичних видань (Сенченко, М. 2012).

Понад 20 років при установі видається науковий часопис «Вісник Книжкової палати» (свідectво про державну реєстрацію КВ № 1994 від 24 травня 1996 р.¹), поява якого стала відповіддю на сучасні виклики та прагнення наукової спільноти мати спеціальний майданчик для обміну ідеями й поширення знань з теорії та історії видавничої справи, зокрема й у контексті пресознавства. Президія ВАК включила «Вісник» до наукових фахових видань України з технічних, історичних наук, соціальних комунікацій (постанова президії ВАК України № 1-05/8 від 22 грудня 2010 р.), своєю чергою МОН України включило часопис до Переліку наукових фахових видань України з соціальних комунікацій (наказ № 515 від 16 травня 2016 р.). Окрім того, журнал представлено в реферативній базі даних «Україніка наукова». Отже, наукова вагомість видання є беззаперечною.

Зауважимо, що «Вісник Книжкової палати» — багатопланове історичне джерело як за змістом, так і за структурою опублікованих у ньому фактичних матеріалів. Принаймні два дослідники останнім часом звернули увагу на джерелознавчу цінність часопису. Доцент НТУУ «КПІ», кандидат економічних наук Г. П. Грет у розвідці навела огляд публікацій журналу з моменту його утворення і до 2013 р., зосередившись на сучасній історії українського книжкового ринку (Грет, Г. П. 2013). Цікаво, що, виокремлюючи кілька періодів у цій історії (перший — 1991–1995 рр.; другий — 1996–1999 рр.; третій — 2000–2008 рр.; сучасний — з 2009 р.), авторка також докладно охарактеризувала стан фахової періодики в кожному із періодів. При цьому дослідниця слушно відзначила еволюцію в змістовному наповненні самого «Вісника Книжкової палати»: від епізодичного (на початку існування) до системного і різнопланового (на 2013 р.), висвітлення стану справ на українському книжковому ринку. Позитивні зміни, на думку авторки, забезпечили різні фактори, зокрема те, що засновники усвідомили нагальну потребу в існуванні фахового журналу для галузі; професійний творчий колектив; кваліфікований авторський склад; висока поліграфічна якість видання; про-

¹ Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Вісник Книжкової палати», №21783-11683ПР, 2015. [Online]: <http://www.ukrbook.net/visnyk.htm>

думаність його рубрикацій. Дещо парадоксальним видається висновок науковця про те, що «існування одного часопису навряд чи збільшить інформаційні можливості української видавничої справи і допоможе їй зайняти гідне місце серед трьохсот тисяч видавничих структур світу» (Грет, Г. П. 2013, с. 156). Інша дослідниця, доцент кафедри документальних комунікацій та бібліотечної справи Рівненського державного гуманітарного університету, кандидат історичних наук М. Б. Шатрова в статті проаналізувала зміст публікацій «Вісника Книжкової палати» за 2011–2017 рр., присвячених проблемам сучасного теоретичного книгознавства (Шатрова, М. 2017). Авторка, щоправда, не подала статистичних підрахунків, на підставі яких можна було б судити про інтенсивність висвітлення в часописі досліджуваної теми. Однак на підставі аналізу обґрунтовано визначила рубрики, найрезультативніші в плані подання матеріалу («Книгознавство. Видавнича справа» та «Політика. Культура. Мистецтво»).

Метою статті є аналіз змісту публікацій «Вісника Книжкової палати» за 2014–2018 рр. для з'ясування інформаційного потенціалу й ролі часопису як засобу наукової комунікації в царині пресознавства. Питання, які нас цікавлять, охоплюють широке коло проблем, пов'язаних з особливостями типових ознак часопису, аналізом його змістовного наповнення та визначенням на цій основі місця й ролі журналу в системі наукової періодики.

Перш, ніж перейти до джерелознавчого аналізу, необхідно принаймні в загальних рисах визначити типові ознаки «Вісника Книжкової палати».

Зауважимо, що сучасні дослідники пропонують різні варіанти типологізації сучасних періодичних видань. Слушною, на нашу думку, є концепція типологізації, яку запропонував кандидат філологічних наук М. І. Недопитанський. Дослідник виокремив такі дві основні видові ознаки періодичних видань: а) головні ознаки (тематична масштабність та рівень охоплення аудиторії — загальнонаціональна, регіональна періодика; власники — бюджетна, комерційна періодика; жанр — інформаційно-масова, аналітична періодика) та б) другорядні ознаки (професійно-галузева — відомчі видання, «ділова» періодика; ідеологічна — партійна преса; розважальність — «глянцеві» видання, таблоїди та ін.) (Недопитанський, М. І. 2006).

Часопис «Вісник Книжкової палати», відповідно до цієї формули типологізації, слід віднести до розряду загальнонаціональних, державних видань; почасти часопис також можна охарактеризувати і як відомче видання. Як уже зазначалося, заснувала Державна установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Дещо пізніше, в ході перереєстрації, додався й співзасновник — Харківська державна академія культури.

Обидва засновники за видовою ознакою й цільовим призначенням відносять видання до науково-практичних (Свідцтво... 2015). Звернемо увагу, однак, на те, що навіть побіжний перегляд рубрик і змістовного наповнення

журналу наводять на думку, що запропоноване визначення журналу як науково-практичного є дещо неточним, точніше звуженим.

Загалом залежно від цільового призначення сучасні дослідники поділяють наукові журнали на науково-теоретичні, науково-практичні та науково-методичні (Яцків, Т. М. 2011, с. 62).

При цьому а рїогї передбачається, що подібні видання призначено «для фахівців, чия професійна діяльність ґрунтується на результатах наукових досліджень, вимагає оцінювання практичного досвіду на теоретичному рівні і пов'язана з упровадженням наукових розробок у практику» (Яцків, Т. М. 2011, с. 63). Відповідним є й характер інформації у науково-практичних журналах: як правило, це прикладні теоретичні матеріали та суто практичні матеріали.

Щодо змістовного наповнення «Вісника Книжкової палати», то воно явно ширше, оскільки містить, окрім науково-практичної, також загальнонаукову фундаментальну інформацію, є тут і методичні матеріали. Досить широкою є авторська та визначена у Свідощтві читацька аудиторія часопису: викладачі, докторанти, аспіранти, студенти вищих навчальних закладів, наукові працівники, працівники видавництва, бібліотек, інформаційних установ¹.

Усе це говорить про те, що за типологічними ознаками «Вісник» синтетичний і претендує одночасно на кілька статусів: науково-теоретичний, науково-практичний і науково-методичний.

Щодо мовної ознаки, то часопис позиціонується як «змішане» видання (публікації українською, російською, англійською), періодичність його виходу — раз на місяць, середній обсяг кожного з випусків дещо більший за 6 друкованих аркушів. Внутрішня структура «Вісника Книжкової палати» переважно стала і включає в середньому від 12 до 19 рубрик. У контексті досліджуваної наукової проблеми на особливий інтерес заслуговують публікації рубрик «Видавнична справа», «Журналістика та ЗМІ», «Соціокомунікаційні технології», «Історичні розвідки», «З архіву Книжкової палати», «Видатні діячі та визначні події».

Звернемося тепер до предметно-змістової структури часопису й передусім зосередимо увагу на публікаціях «Вісника», спеціально присвячених теоретичним аспектам видавничої справи. Авторами таких дописів, кількість яких протягом досліджуваного періоду перевищила 30, виступають висококваліфіковані науковці, які представляють інституції різних регіонів України. Згадаємо в цьому контексті, наприклад, цікаву наукову розвідку кандидата філософських наук, доцента Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка Наталії Моїсєвої з аналізом змін соціально-комунікаційної діяльності в електронну епоху

¹ Свідощтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Вісник Книжкової палати», №21783-11683ПР, 2015. [Online]: <http://www.ukrbook.net/visnyk.htm>

(Моїсеєва, Н. 2014). Дослідниця доводить, що глобалізація комунікаційної сфери суспільства, передовсім поява Інтернету, кардинально змінили традиційні форми комунікативного предмета в середовищі масових комунікацій. Відповідно науковці стали пропонувати й нові підходи до систематизації способів подання та визначення жанрів нових медіа: текстові, мультимедійні, синтетичні (головна сторінка; сторінки статті, рубрики, підрубрики, сюжет; другорядні сторінки; рубрикатори; варіанти ситуативної організації контенту). До наукового/джерелознавчого аналізу дедалі частіше вводяться мультимедійні статті, відео-ілюстрації, відео-сюжети, інтерактивне відео, подкасти, онлайн-трансляції, як і мультимедійний контент (фото-стрічка, слайд-шоу, аудіо-слайд-шоу, статична, інтерактивна інфографіка та ін.). Склалися певні підходи навіть до класифікації електронних документів, нові форми яких так само зумовлені розвитком комунікаційних технологій.

Базовим основам аналізу соціальних комунікацій присвятив наукову роботу кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Гуманітарного інституту Київського університету ім. Бориса Грінченка Олександр Курбан (Курбан, О. 2014). Науковець виокремив та розкрив зміст специфічних підходів до аналізу історії сучасних комунікаційних процесів: масовокомунікаційний, соціокомунікативний, соціотехнологічний та філософсько-культурологічний.

Дискурсивний аналіз медіаконтролю як різновиду соціального контролю і примусу в умовах сучасної медіакультури в Україні представила в науковій розвідці кандидат філологічних наук, доцент, докторант Інституту журналістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Тетяна Крайнікова (Крайнікова, Т. 2014). Можливі напрями застосування наукових методів у дослідженнях з теорії та історії видавничої справи розглянуто в публікації старшого викладача кафедри видавничої справи та редагування Видавничо-поліграфічного інституту НТУУ «КПІ», кандидата наук з соціальних комунікацій Світлани Фіялки (Фіялка, С. 2015). Про механізми розширення спектру соціально-комунікаційних технологій в умовах розвитку інформаційного суспільства розмірковує в публікації кандидат наук із соціальних комунікацій, старший викладач кафедри бібліотекознавства та інформаційно-аналітичної діяльності Харківської державної академії культури Тетяна Сафонова (Сафонова, Т. 2016). У фокусі уваги кандидата культурології, доцента кафедри бібліотекознавства та інформалогії Київського університету ім. Бориса Грінченка Марії Макарової — дослідження сучасного соціокультурного простору, зорієнтованого на особистісно-професійний розвиток людини в процесі міжкультурних комунікаційних зв'язків (Макарова, М. 2017). Цікавий аналіз основних положень теорії комунікації Н. Лумана з огляду на можливість застосувати їх при розгляді мас-медійних феноменів представляють доктор наук із соціальних комунікацій, професор,

завідувач кафедри журналістики Харківської державної академії культури Вікторія Маркова та кандидат філософських наук, доцент кафедри соціології-гуманітарних дисциплін Харківської державної академії дизайну і мистецтв Олександр Суховій (Маркова, В. & Суховій, О. 2018).

З-поміж теоретичних публікацій, розміщених на сторінках «Вісника Книжкової палати», які мають також і конкретне, практичне значення виокремимо статтю професора кафедри документальних комунікацій і бібліотечної справи Рівненського державного гуманітарного університету, доктора історичних наук Галини Швецової-Водки, присвячену аналізу змісту нововведеного державного стандарту України «ДСТУ 3017:2015» Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять» (Швецова-Водка, Г. 2016).

Загальновідомо, що в нинішніх умовах дослідники представляють часом надто різні критерії типологічного поділу газет і журналів, велику кількість варіантів мають також і типологічні схеми, які пропонують науковці. Авторка статті пояснила логіку запропонованої за новим ДСТУ класифікації видів видань, навела визначення основних видів видань, уміщених у стандарті. Зокрема, основними видами періодичних видань у стандарті визначено: а) газету, б) журнал, в) бюлетень, г) збірник, д) календар. Своєю чергою, газети розподілено на загальнополітичні й спеціалізовані (передбачено й спеціалізований газетний випуск). Натомість види журналів майже повністю узгоджуються з визначеними стандартами загальними видами видань за цільовим призначенням (суспільно-політичний, науковий, науково-популярний, популярний, виробничо-практичний, літературно-художній, релігійний, рекламний, реферативний); стандартом також передбачено спеціалізований журнальний випуск. Важливим є зауваження, що «суспільно-політичний журнал», так само, як і суспільно-політичне видання взагалі, може мати найрізноманітніші призначення, виступаючи офіційним, науковим, науково-популярним, популярним тощо. Для того, щоб відрізнити особливе цільове призначення, пропонується застосовувати такі терміноелементи, як «публіцистичний», «масово-політичний», «громадсько-політичний» або ж використати терміноелемент, застосований щодо газет — «загальнополітичний».

Загалом же новий ДСТУ пропонує до визначення такі види друкованих та електронних періодичних видань: якщо основний вид газета, то різновиди — загальнополітична, спеціалізована, спеціалізований газетний випуск; якщо ж основний вид видання журнал, то різновиди — науковий, науково-популярний, популярний, виробничо-практичний, літературно-художній, реферативний, релігійний, рекламний, спеціальний журнальний випуск.

Не можна не погодитися з висновком авторки публікації: попри те, що за сучасних умов пропонується державними стандартами інформація не є директивною/обов'язковою, все ж її врахування може сприяти системати-

зації наукових підходів до визначення видової характеристики періодичних видань, їх жанровості, цільового призначення та ін.

Низку публікацій «Вісника Книжкової палати» присвячено важливим аспектам законодавчого регулювання видавничої справи.

Зазначимо, що вже до початку 2000-х рр. в Україні діяло близько 260 Законів України, 290 постанов Верховної Ради України нормативного змісту, 375 Указів та 87 розпоряджень Президента України, 1160 постанов та 210 розпоряджень Кабінету Міністрів України, а також понад 1000 нормативних актів міністерств і відомств, які регулювали інформаційні відносини, зокрема і діяльність ЗМІ (Кохановська, О. В. 2004). Детальному аналізу наукової проблеми державного регулювання видавничої справи присвячено ґрунтовну публікацію здобувача кафедри видавничої справи та редагування Видавничо-поліграфічного інституту НТУУ «КПІ» Анатолія Мураховського (Мураховський, А. 2015).

Автор передусім звертає увагу на принципово важливі зміни, що відбулися вже на початку 1990-х рр. у взаєминах на вертикалі «державна влада» — «видавнича справа». Демократичні перетворення зумовили якісні зміни в адміністративно-управлінських функціях держави. Політику цензури, контролю і стримування заступила політика стимулювання конкуренції та практично повна відсутність опіки з боку держави. Спростилася процедура реєстрації видавництв, ЗМІ, послабилася державна регламентація цінової політики. Дослідник перелічив прийняті в перше десятиліття після проголошення державної незалежності України законодавчі акти, які заклали основоположні принципи видавничої діяльності в нових умовах, висвітлив діяльність новостворених інституцій, зокрема Міністерства інформації України, подав характеристику затвердженої в лютому 1995 р. Державної програми розвитку національного книговидавництва і преси на період до 2000 року, котру, як відзначив автор, врешті виконали тільки на 13,3% (Мураховський, А. 2015, с. 5). Недостатні бюджетні асигнування та недостатній стан надходження коштів стали проблемою й на шляху реалізації низки інших суспільно значущих у контексті розвитку видавничої справи програм, зокрема програми «Українська книга». Деякі інші проблеми об'єктивно зумовили особливості вільного ринку. В цьому контексті науковець згадав про поширення практики виселення редакцій друкованих ЗМІ, видавництв, книгарень з приміщень, які вони займали на законних підставах десятки років, та наголосив на позитивному значенні ухваленої в січні 2009 р. постанови Верховної Ради України «Про запровадження мораторію на виселення редакцій друкованих засобів масової інформації, закладів культури, у тому числі бібліотек, видавництв, книгарень, підприємств з розповсюдження книг та преси». Досягненнями в регулюванні видавничої справи дослідник визначив розробку програм стандартизації, метрології та сертифікації в галузі

книговидання і преси (Програми на 2004–2010, 2012–2016 рр.) та розробку з часу проголошення державної незалежності України 49 національних і галузевих стандартів (Мураховський, А. 2015, с. 8). Натомість до недоліків відносить декларативність багатьох законодавчих положень, подекуди неефективність і недієвість законодавчих інструментів.

Після 2014 р. українська законодавча база поповнилася новими нормативно-правовими документами у видавничій сфері, зорієнтованими на інтеграцію України в європейський та світовий інформаційні простори. Ідеться, зокрема, про Закони України «Про доступ до публічної інформації» (№ 319-VIII від 9 квітня 2015 р.), «Про національну програму інформатизації» (№ 922-VIII від 25 грудня 2015 р.), «Про інформацію» (№ 1774-VIII (91774-17) від 6 грудня 2016 р.) та ін. Тему законодавчого регулювання діяльності у видавничій справі продовжує опублікована на шпальтах «Вісника Книжкової палати» наукова стаття О. Капралюк (Капралюк, О. 2018). На думку дослідниці, чинна законодавча та нормативно-технічна бази України з інформаційної діяльності потребує вдосконалення передовсім тому, що їм притаманна певна невизначеність та суперечливість у головних питаннях. Нагальним залишається й завдання розробки і введення в дію нормативно-правових актів, які б регулювали відносини, пов'язані з використанням Інтернету. Зрозуміло, що в даному разі йдеться і про широко представлені в глобальній мережі електронні ЗМІ.

Звернемося до публікацій «Вісника», які розкривають кількісно-якісні характеристики періодики України досліджуваного періоду. Загалом, відповідно до оприлюднених даних Книжкової палати України за 2014–2017 рр., які опублікував Держкомстат, випуск періодичних і продовжуваних видань у країні постійно зменшувався, причому як за назвами, так і за накладом (2014 — 5250, 2017 — 4358 друкованих одиниць). Детально цю ситуацію ілюструє таблиця 1 (Випуск періодичних... 2017).

Таблиця 1. Випуск періодичних і продовжуваних видань в Україні за 2014–2017 рр.¹

роки	Випуск періодичних і продовжуваних видань (крім газет)		Випуск газет	
	кількість видань, друкованих од.	річний тираж, млн. примірників	кількість видань, друкованих од.	середній разовий тираж, млн. примірників
2014	3121	513	2129	49
2015	2847	233	1846	40
2016	2617	165	1656	37
2017	2692	145	1666	43

¹ Випуск періодичних і таких, що продовжуються, видань в Україні за період 2014–2017 рр. (без урахування території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та тимчасово невідконтрольних українських територій у Донецькій та Луганській областях). [Online]: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2012/cltr_rik/cltr_u/cltr_u.html

Причини такої ситуації, безперечно, різні. Швидше за все, свою роль тут відіграє й світова тенденція до зменшення загальної кількості традиційних газет та журналів у зв'язку з активним розвитком Інтернету та мережевих засобів масової інформації. Вочевидь компенсацією таких втрат стає те, що більшість друкованих видань створює власні представництва в мережі Інтернет, засновуючи електронні версії газет і журналів, які мирно співіснують з іншими мережевими ЗМІ — віртуальними журналами, онлайн-видавництвами тощо.

Як свідчить фронтальний перегляд «Вісника Книжкової палати», публікація річної зведеної статистики випуску періодичних видань у журналі не практикується. Це й зрозуміло, адже, крім публікацій Держкомстату, таку інформацію традиційно оприлюднює Книжкова палата у щорічному довідковому виданні «Друк України». Натомість «Вісник» регулярно друкує оперативні зведення про видання, випуск яких розпочато протягом певного року¹. Такі зведення, які готують працівники Відділу наукового опрацювання обов'язкових примірників, як правило, містять інформацію про назву, підзаголовок, засновника, місце видання, періодичність виходу, ім'я редактора і телефони/факси редакції. Таким чином, оперативна інформація надає досліднику преси цінний матеріал, що дає змогу скласти уявлення про особливості типологічного обличчя періодики.

Звернемо увагу на публікацію у «Віснику» 2016 р. ґрунтовної розвідки першого заступника Книжкової палати України Наталії Петрової з загальним оглядом напрямів наукової роботи Книжкової палати України (Петрова, Н. 2016). Йдеться, зокрема, про дослідження установи в галузі бібліографії, статистичний облік видань і моніторинг видавничої сфери, аналіз стану функціонування системи обов'язкового примірника, наукову роботу зі стандартизації, фондознавчі дослідження, міжнародну співпрацю, підготовку довідково-інформаційних ресурсів. У контексті пресознавчих досліджень слід відзначити, що 2015 р. науковці Книжкової палати України підготували та видали аналітичні огляди «Інформаційний ресурс української журнальної періодики», «Інформаційний ресурс української газетної періодики», складені за матеріалами зведених баз даних державної бібліографії, які містять майже 780 тис. записів (Петрова, Н. 2016, с. 3). Аналітичні огляди вітчизняних пресових видань (Устіннікова, О. 2017) доповнюють також регуляр-

¹ Періодичні та продовжувані видання, випуск яких розпочато у 2013 році (за матеріалами надходжень обов'язкових примірників у Книжкову палату України). 2014. Вісник Книжкової палати. № 1; Періодичні та продовжувані видання, випуск яких розпочато у 2014 році (за матеріалами надходжень обов'язкових примірників у Книжкову палату України). 2014. Вісник Книжкової палати. № 3, № 7, № 8, № 10; 2015. № 1; Періодичні та продовжувані видання, випуск яких розпочато у 2015 році. 2015. Вісник Книжкової палати, № 6, № 8, № 12; Періодичні та продовжувані видання, випуск яких розпочато у 2016 році. 2016. Вісник Книжкової палати, № 2, № 7; 2016. № 11; 2017. № 1; Періодичні та продовжувані видання, випуск яких розпочато у 2017 році. 2017. Вісник Книжкової палати, № 5, № 10; 2018. № 1.

но здійснювані в Книжковій палаті України дослідження змісту зарубіжних джерел масової інформації. На цій підставі готуються спеціальні аналітичні огляди щодо евентуального впливу на формування іміджу України у світі, виявлення потенційних загроз національній безпеці в інформаційній сфері, можливого прихованого інформаційно-психологічного впливу ЗМІ на цільову аудиторію та ін. Базою поточної державної бібліографії та статистичного обліку видань є чинна в Україні система обов'язкового примірника. Саме тому Книжкова палата України спеціально опікується моніторингом стану надходження таких примірників. Між тим, авторка наголошує на незадовільному стані справ у цій сфері: 2012 р. до Книжкової палати України видавці не доставили 12% періодичних і продовжуваних видань; у 2013 — 19%, 2014 р. цей показник збільшився до 34%, а 2015 р. він становив 31% (Петрова, Н. 2016).

Тісно пов'язана зі згаданою проблемою обов'язкового примірника й дискусійна стаття Наталії Петрової щодо проблемних питань статистичного обліку видань (Петрова, Н. 2016). Зі змісту статті стало зрозуміло, що її написання було зумовлене доріканнями установі в соціальних мережах «за подання недостовірної та необ'єктивної інформації про випуск видавничої продукції» (Петрова, Н. 2016, с. 3). Характеризуючи законодавчу і нормативну бази, висвітлюючи системну роботу Книжкової палати України зі статистичного обліку видань, авторка звертає увагу на те, що видавці не дотримуються положень Закону України «Про обов'язковий примірник документів» (Закон України № 595-XIV), що об'єктивно унеможливує повноцінний бібліографічний і статистичний облік продукції, випущеної на терені України. «Отже, — висновує автор, — видавцям, зокрема й дописувачам, потрібно пам'ятати, якщо <...> видання не було доставлено Книжковій палаті України, воно не пройшло державну реєстрацію, статистичний облік, інформацію про нього не було надруковано в “Літописі книг”, і це означає тільки одне — таке видання не випускалося в країні й інформацію про нього для історії книгодрукування та наших нащадків назавжди втрачено» (Петрова, Н. 2016, с. 4). Принагідно відзначимо, що з публікації дізнаємося і про складний та несприятливий фінансовий стан установи, внаслідок якого адміністрація Книжкової палати України за останні роки була змушена скоротити окремі відділи, зменшити кількість працівників (з планової у 209 осіб, до фактичної 175 осіб 2014 р.; з планової 184 особи до фактичної 132 особи 2016 р.), перевести частину працівників на півставки (за сім місяців 2016 р. середня заробітна плата всіх працівників становила 2562 грн. з урахуванням дозволених доплат і надбавок) (Петрова, Н. 2016, с. 5).

Чимало публікацій «Вісника» досліджуваного періоду присвячено аналізу певних періодів в історії періодики України або ж певним типам видань.

Такі публікації цінні й можуть бути цікаві дослідникам у контексті історіографії історії української преси.

Перш за все, привертають увагу публікації з докладним аналізом фондів періодики в Державному архіві друку, які підготували наукові працівники Книжкової палати України: колекцій газетних видань 1917–1925 рр. (Шумілова, А. 2014), 1950–1954 рр. (Шульженко, С. 2016), релігійних періодичних (продовжуваних) видань ХХ ст. (Орлик, О. 2016), журналів 1950–1953 рр. (Рогальова, І. 2014).

Низка публікацій «Вісника» розкриває особливості створення та функціонування різних типів періодичних видань у певні історичні періоди. Так, дослідженню історіографії інтелектуальної преси України та виокремленню основних етапів її розвитку присвятила статтю аспірантка Інституту журналістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Дар'я Кулик (Кулик, Д. 2016). Особливостям функціонування київської спортивної преси дореволюційного періоду в діахронічному, типологічному й тематично-жанровому аспектах присвячено публікацію кандидата наук із соціальних комунікацій, старшого викладача кафедри журналістики Українського гуманітарного інституту Юлії Сазонової (Сазонова, Ю. 2017). Історико-теоретичний аналіз репертуару медичної літератури для галузі фізичної культури і спорту 1920–1930-х рр. представлено в публікації кандидата наук з фізичного виховання, доцента кафедри інформатики і кінезіології Львівського державного університету культури Ірини Свістельник (Свістельник, І. 2014).

Низка авторів аналізують певні наукові проблеми з залученням конкретних періодичних видань. У цьому відношенні, зокрема, привертає увагу стаття наукового співробітника Державного архіву друку Юлії Сахневич з аналізом змістовного наповнення ілюстрованого журналу для дітей (на їдиш) «Фрейд», що видавався «Культур-Лігою» під час здійснюваної в СРСР політики коренізації (Сахневич, Ю. 2014). Особливості створення та функціонування в УСРР у 1920-ті рр. феномену робітничих факультетів (робітфаків) на матеріалах часопису «Путь просвещения» представила кандидат історичних наук, завідувач сектору джерелознавства, бібліографії та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки ім. В. О. Сухомлинського Сніжана Тарнавська (Тарнавська, С. 2016). Про особливості популяризації в друкованих ЗМІ досягнень космічної галузі на прикладі запуску першого штучного супутника Землі міркує в публікації аспірантка, викладач кафедри журналістики Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна Лариса Копилова (Копилова, Л. 2016).

Особливий інтерес представляють публікації «Вісника», автори яких аналізують сучасні ЗМІ України — типологічне обличчя, особливості створення і функціонування, специфіку змістовного наповнення тощо.

Зміст і специфіку сучасних жіночих періодичних видань проаналізувала в публікації старший науковий співробітник відділу Державного архіву друку Книжкової палати України Олена Орлик. Авторка подала типологічну характеристику українських часописів для жінок, виявила соціальні та економічні передумови їх появи на вітчизняному журнальному ринку, з'ясувала форми й методи впливу цього типу видань на читацьку аудиторію. Визначила концептуальні особливості у змістовному наповненні жіночої періодики (Орлик, О. 2014). Сучасні електронні періодичні видання зі славістики, зокрема зарубіжні, розглянула в науковій розвідці аспірантка Харківської державної академії культури Оксана Лисенко (Лисенко, О. 2015). Цікавий сегмент бібліотечної періодики — фахові видання Харківської державної академії культури проаналізувала проректор з наукової роботи цієї ж академії Наталя Кушнарєнко (Кушнарєнко, Н. 2015).

На думку багатьох дослідників, найвиразнішою ознакою сучасності в діяльності мас-медіа став злам притаманної добі монополії Компартії на владу та ідеологію жорстко контрольованої вертикально-ієрархічної структури газетно-журнального ринку, який по суті набув горизонтальних конфігурацій. Іще однією особливістю стала зміна типологічного обличчя багатьох видань. Це стосувалося, приміром, особливого сегменту друкованих засобів масової інформації — місцевої преси. У «Віснику» вміщено низку цікавих публікацій, які стосуються цієї проблеми. Серед інших відзначимо наукову статтю кандидата наук з державного управління, головного консультанта Головного департаменту інформаційної політики Адміністрації Президента України Олександра Бухтатого, який проаналізував реальний стан розвитку сучасної сфери комунальних друкованих засобів масової інформації в Україні та з'ясував теоретичні й практичні аспекти щодо проблем у реформуванні такого типу ЗМІ (Бухтатий, О. 2017). Ще одна публікація цього самого автора містить ретельний аналіз ситуації в становленні й розвитку локальної (фронтової) преси Збройних сил України (Бухтатий, О. 2018) та ін.

Загалом, з усього масиву «Вісника Книжкової палати», який ми опрацювали, до 40 наукових публікацій спеціально присвячені аналізу різних періодів в історії й типів періодичних видань.

Насамкінець відзначимо, що дослідник преси не може не враховувати того, що періодика як писемне джерело з історії України, фактично, є свідком певної епохи чи періоду, віддзеркалює особливості буття. «Вісник Книжкової палати» не є винятком у цьому плані. Часопис містить чимало цінної інформації про становлення ЗМК сучасної України, непрості умови функціонування суб'єктів видавничої справи в умовах перманентної економічної кризи та ринкових відносин. Це, власне, стосується як самого «Вісника», так і інституції-засновника — Книжкової палати України.

Таким чином, проведений джерелознавчий аналіз переконливо свідчить про те, що науковий часопис «Вісник Книжкової палати» містить чималий інформаційний потенціал у контексті вивчення як сучасного стану, так і історії вітчизняної періодики. Часопис відіграє важливу роль як засіб наукової комунікації в царині пресознавства. Досить значною є читацька аудиторія журналу, його авторами виступають представники наукової спільноти різних інституцій та різних регіонів України. «Вісник» є багатоплановим джерелом як за змістом, так і за вміщеним у ньому фактичним матеріалом, що зумовлює потребу в його детальному науковому вивченні.

Бухтатий, О. 2017. Аналітичні розрахунки та прогнозні показники успішної реформи комунальної преси в Україні. *Вісник Книжкової палати*. № 12. С. 27–34.

Бухтатий, О. 2018. Роль і перспективи військово-цивільного партнерства у процесах відродження локальної “бригадної” (фронтової) преси Збройних сил України. *Вісник Книжкової палати*. № 5. С. 36–43.

Грет, Г. П. 2013. Видавнична справа на сторінках часопису «Вісник Книжкової палати». *Наука України у світовому інформаційному просторі*. Вип. 8. С. 147–156.

Капралок, О. 2018. Система законодавчого забезпечення інформаційної діяльності. *Вісник Книжкової палати*. № 4. С. 46–49.

Крайнікова, Т. 2014. Медіаконтрольованість як конститутивна ознака медіаконсьюмеризму. *Вісник Книжкової палати*. № 5. С. 1–4.

Копилова, Л. 2016. Висвітлення у друкованих ЗМІ запуску першого штучного супутника Землі. *Вісник Книжкової палати*. № 1. С. 49–51.

Кохановська, О. В. 2004. Джерела регулювання інформаційних відносин в Україні (теоретико-методологічний аспект). *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки*. Вип. 67–69. С. 15–19.

Кулик, Д. 2016. Інтелектуальна преса України: історіографія питання. *Вісник Книжкової палати*. № 11. С. 30–35.

Курбан, О. 2014. Базові основи аналізу соціальних комунікацій. *Вісник Книжкової палати*. № 4. С. 1–3.

Кушнарченко, Н. 2015. З історії бібліотечної періодики: фахові видання Харківської державної академії культури. *Вісник Книжкової палати*. № 11. С. 38–41.

Лисенко, О. 2015. Електронні періодичні видання зі славистики. *Вісник Книжкової палати*. № 9. С. 51–52.

Макарова, М. 2017. Міжкультурні комунікації в контексті євроінтеграційних процесів XXI століття. *Вісник Книжкової палати*. № 8. С. 24–28.

Маркова, В. & Суховій, О. 2018. Мас-медіа в теорії комунікації Н. Лумана. *Вісник Книжкової палати*. № 3. С. 24–27.

Моїсєєва, Н. 2014. Електронна епоха соціальних комунікацій: структурно-діяльнісні трансформації. *Вісник Книжкової палати*. № 3. С. 1–3.

Мураховський, А. 2015. Державне регулювання у сфері видавничої справи. *Вісник Книжкової палати*. № 2. С. 3–8.

Недопитанський, М. І. 2006. Сучасна українська періодика: типологічний аспект. *Наукові записки Інституту журналістики*. Т. 23. С. 184–186.

Орлик, О. 2014. Сучасні українські періодичні та продовжувані видання для жінок: типологічно-тематична характеристика. *Вісник Книжкової палати*. № 10. С. 1–5.

Орлик, О. 2016. Релігійні періодичні (продовжувані) видання ХХ ст. (1917–1990 рр.) у фонді Державного архіву друку Книжкової палати України. *Вісник Книжкової палати*. № 9. С. 41–44.

Пастушенко, О. 2016. *Книга і періодика в дисертаційних дослідженнях незалежної України: соціокомунікативний аспект*. К. 564 с.

Петрова, Н. 2016. Окремі аспекти наукових досліджень Книжкової палати України. *Вісник Книжкової палати*. № 5. С. 3–9.

Петрова, Н. 2016. Проблемні питання статистичного обліку вітчизняних видань. *Вісник Книжкової палати*. № 8. С. 3–7.

Рогальова, І. 2014. Аналітичний огляд журналів 1950–1953 років, що зберігаються у Державному архіві друку Книжкової палати України. *Вісник Книжкової палати*. № 4. С. 1–5.

Сазонова, Ю. 2017. Зародження та формування київської спортивної преси (кінець ХІХ ст. — 1917 р.). *Вісник Книжкової палати*. № 6. С. 33–36.

Сафонова, Т. 2016. *Соціально-комунікаційні технології: диверсифікація в інформаційному суспільстві*. Вісник Книжкової палати. № 10. С. 40–44.

Сахневич, Ю. 2014. Журнал для дітей «Фрейд» видавництва «Культур-Ліга» (за матеріалами Державного архіву друку Книжкової палати України). *Вісник Книжкової палати*. № 3. С. 1–5.

Свістельник, І. 2014. Особливості випуску медичних видань для галузі фізичної культури і спорту у 20–30-х роках ХХ століття. *Вісник Книжкової палати*. № 6. С. 2–3.

Сенченко, М. 2012. Лоцман в океані книжок і періодики. *Урядовий кур'єр*. № 140. С. 17.

Тарнавська, С. 2016. Робітничі факультети УСРР як історико-педагогічна проблема на сторінках часопису «Путь просвещения» (1922–1926 рр.). *Вісник Книжкової палати*. № 9. С. 30–34.

Устіннікова, О. 2017. Дослідження тематичної спрямованості публікацій у періодиці України за розділами УДК. *Вісник Книжкової палати*. № 5. С. 3–9.

Фіялка, С. 2015. Різноманіття та можливості наукових методів у дослідженнях із теорії та історії видавничої справи та редагування. *Вісник Книжкової палати*. № 4. С. 9–11.

Шатрова, М. 2017. «Вісник Книжкової палати» — один із провідних часописів теоретичного книгознавства в Україні. *Вісник Книжкової палати*. № 7. С. 27–30.

Швецова-Водка, Г. 2016. Новий стандарт «Видання. Основні види. Терміни та визначення понять». *Вісник Книжкової палати*. № 12. С. 28–34.

Шульженко, С. 2016. Періодичні видання (газети) Української РСР 1950–1954 років видання у фонді Державного архіву друку Книжкової палати України: аналітичний огляд. *Вісник Книжкової палати*. № 11. С. 38–44.

Шумілова, А. 2014. Проблеми збереження фонду газетних видань 1917–1925 років Державного архіву друку. *Вісник Книжкової палати*. № 2. С. 1–4.

Яцків, Т. М. 2011. Наукова періодика в Україні: перспективи і проблеми розповсюдження. *Наука України у світовому інформаційному просторі*. Вип. 5. С. 62–68.

Bukhtaty, O. 2017. Analytichni rozrakhunky ta prohnozni pokaznyky uspishnoi reformy komunalnoi presy v Ukraini [Analytical Estimation and Trend Calculation of the Successful Reform of Communal Print Media in Ukraine]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 12. S. 27–34. [In Ukrainian].

Bukhtaty, O. 2018. Rol i perspektyvy viiskovo-tsyvilnoho partnerstva u protsesakh vidrodzhennia lokalnoi "bryhadnoi" (frontovoi) presy Zbroinykh syl Ukrainy [Role and

Perspectives of the Partnership between Army and Civil Society in Revival of Local “Brigade” [Printed Publications of the Armed Forces of Ukraine]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 5. S. 36–43. [In Ukrainian].

Hret, H. P. 2013. Vydavnycha sprava na storinkakh chasopysu «Visnyk knyzhkovoї palaty» [Publishing Trade in the Journal «Bulletin of Book Chamber»]. *Nauka Ukrainy u svitovomu informatsiinomu prostori*. Vyp. 8. S. 147–156. [In Ukrainian].

Kapraliuk, O. 2018. Systema zakonodavchoho zabezpechennia informatsiinoї diialnosti [System of Legislative Maintenance of Information Activity]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 4. S. 46–49. [In Ukrainian].

Krainikova, T. 2014. Mediakontrolovanist yak konstytutyvna oznaka mediakonsiumeryzmu [Media Controllability as a Constitutive Feature of Media Consumerism]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 5. S. 1–4. [In Ukrainian].

Kopylova, L. 2016. Vysvitlennia u drukovanykh ZMI zapusku pershoho shtuchnoho suputnyka Zemli [Launching of the First Man-Made Earth Satellite in Mass Media]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 1. S. 49–51. [In Ukrainian].

Kokhanovska, O. V. 2004. Dzherela rehuliuвання informatsiinykh vidnosyn v Ukraini (teoretyko-metodolohichniy aspekt) [Theoretical Problems of the Informational Relations Regulation in Ukraine]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Yurydychni nauky*. Vyp. 67–69. S. 15–19. [In Ukrainian].

Kulyk, D. 2016. Intelektualna presa Ukrainy: istoriohrafia pytannia [Intellectual Media in Ukraine in Historiography]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 11. S. 30–35. [In Ukrainian].

Kurban, O. 2014. Bazovi osnovy analizu sotsialnykh komunikatsii [Basic Analysis in Social Communication]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 4. S. 1–3. [In Ukrainian].

Kushnarenko, N. 2015. Z istorii bibliotechnoi periodyky: fakhovi vydannia Kharkivskoi derzhavnoi akademii kultury [About the History of Librarian Press: Specialized Periodicals of Kharkiv State Academy of Culture]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 11. S. 38–41. [In Ukrainian].

Lysenko, O. 2015. Elektronni periodychni vydannia zi slavistyky [Online Periodicals on Statistics]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 9. S. 51–52. [In Ukrainian].

Makarova, M. 2017. Mizhkulturni komunikatsii v konteksti yevrointehratsiinykh protsesiv XXI stolittia [Cross-cultural Communications in the Context of European Integration of the 21st Cent.]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 8. S. 24–28. [In Ukrainian].

Markova, V. & Sukhovii, O. 2018. Mas-media v teorii komunikatsii N. Lumana [Mass Media in the Communication Theory of N. Luman]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 3. S. 24–27. [In Ukrainian].

Moisieieva, N. 2014. Elektronna epokha sotsialnykh komunikatsii: strukturno-diialnisi transformatsii [Electronic Epoch of Social Communication: Structural and Actional Transformations]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 3. S. 1–3. [In Ukrainian].

Murakhovskiy, A. 2015. Derzhavne rehuliuвання u sferi vydavnychoї spravy [State Regulation of Publishing Trade]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 2. S. 3–8. [In Ukrainian].

Nedopytanskyi, M. I. 2006. Suchasna ukrainska periodyka: typolohichniy aspekt [the Typological System of Modern Newspaper-Journal Periodicals in Ukraine]. *Naukovi zapysky Instytutu zhurnalistyky*. T. 23. S. 184–186. [In Ukrainian].

Orlyk, O. 2014. Suchasni ukrainski periodychni ta prodovzhuvani vydannia dlia zhinok: typolohichno-tematychna kharakterystyka [Typological and Topical Characteristic of Contemporary Women Periodicals and Published Serials]. *Visnyk Knyzhkovoї palaty*. № 10. S. 1–5. [In Ukrainian].

Orlyk, O. 2016. Relihiini periodychni (prodovzhuvani) vydannia XX st. (1917–1990 rr.) u fondi Derzhavnogo arkhivu druku Knyzhkovoï palaty Ukrainy [Religious Periodicals and Published Series of the 20th Cent. (1917–1990) in the Funds of State Archives Print Book Chamber of Ukraine]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 9. S. 41–44. [In Ukrainian].

Pastushenko, O. 2016. *Knyha i periodyka v dysertatsiinykh doslidzhenniakh nezaleznoi Ukrainy: sotsiokomunikatyvnyi aspekt [Book and Periodical in Dissertations of Independent Ukraine: Social and Communicative Aspect]*. Kyiv. 564 s. [In Ukrainian].

Petrova, N. 2016. Okremi aspekty naukovykh doslidzen Knyzhkovoï palaty Ukrainy [Some Issues of Scientific Research by Book Chamber of Ukraine]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 5. S. 3–9. [In Ukrainian].

Petrova, N. 2016. Problemni pytannia statystychnoho obliku vitchyznianskykh vydan [Problems of Statistic Estimation of Ukrainian Publications]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 8. S. 3–7. [In Ukrainian].

Rohalova, I. 2014. Analitychnyi ohliad zhurnaliv 1950–1953 rokov, shcho zberihaiutsia u Derzhavnomu arkhivi druku Knyzhkovoï palaty Ukrainy [Analysis of Scientific Periodicals and Publications (Journals and Collections) 1950–1953 Edition, Based on the State Archives Print Book Chamber of Ukraine]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 4. S. 1–5. [In Ukrainian].

Sazonova, Yu. 2017. *Zarozhennia ta formuvannia kyivskoi sportyvnoi presy (kinets XIX st. — 1917 r.) [Genesis and Development of Kyivan Sport Periodicals (Late 19th Cent. — 1917)]*. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 6. S. 33–36. [In Ukrainian].

Safonova, T. 2016. Sotsialno-komunikatsiini tekhnologii: dyversyfikatsiia v informatsiynomu suspilstvi [Technologies of Social Communications: Diversification in Information Society]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 10. S. 40–44. [In Ukrainian].

Sakhevych, Yu. 2014. Zhurnal dlia ditei «Freid» vydavnytstva «Kultur-Liha» (za materialy Derzhavnogo arkhivu druku Knyzhkovoï palaty Ukrainy) [Children's Illustrated Magazine "Freud" Published "Kultur-Lige" (According to the Materials of State Archive of Book Chamber of Ukraine)]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 3. S. 1–5. [In Ukrainian].

Svistelnyk, I. 2014. Osoblyvosti vypusku medychnykh vydan dlia haluzi fizychnoi kultury i sportu u 20–30-kh rokakh XX stolittia [Features of Medical Publication for Physical Culture and Sports in 1920–1930's]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 6. S. 2–3. [In Ukrainian].

Senchenko, M. 2012. Lotsman v okeani knyzhok i periodyky [Pilot in the Ocean of Books and Periodicals]. *Uriadovi kur'ier*. № 140. S. 17. [In Ukrainian].

Tarnavska, S. 2016. Robitnychi fakultety USRR yak istoriko-pedahohichna problema na storinkakh chasopysu «Put prosveshcheniia» (1922–1926 rr.) [Working Faculties in Ukrainian SSR as the Historical and Pedagogical Problem in the journal «Put prosveshcheniia»]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 9. S. 30–34. [In Ukrainian].

Ustinnikova, O. 2017. Doslidzhennia tematychnoi spriamovanosti publikatsii u periodytsi Ukrainy za rozdilamy UDK [Study of Thematic Variety of Publications in Periodicals of Ukraine according to UDC Chapters]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 5. S. 3–9. [In Ukrainian].

Fiialka, S. 2015. Riznomanittia ta mozhlyvosti naukovykh metodiv u doslidzhenniakh iz teorii ta istorii vydavnychoi spravy ta redahuvannia [Variability and Possibilities of Scientific Methods in the Studies on Theory and History of Publishing Trade and Editing]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 4. S. 9–11. [In Ukrainian].

Shatrova, M. 2017. «Visnyk Knyzhkovoï palaty» — odyn iz providnykh chasopysiv teoretychnoho knyhoznavstva v Ukraini [«Bulletin of Book Chamber» as one of Leading Journals on Theoretical Book Studies in Ukraine]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 7. S. 27–30. [In Ukrainian].

Shvetsova-Vodka, H. 2016. Novyi standart «Vydannia. Osnovni vydy. Terminy ta vyznachennia poniat» [New Standard «Vydannia. Osnovni vydy. Terminy ta vyznachennia poniat»]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 12. S. 28–34. [In Ukrainian].

Shulzhenko, S. 2016. Periodychni vydannia (hazety) Ukrainskoi RSR 1950–1954 rokov vydannia u fondi Derzhavnoho arkhivu druku Knyzhkovoï palaty Ukrainy: analitychnyi ohliad [Analysis of Periodicals (Newspapers) of Ukrainian SSR 1950–1954 Edition, Based on the State Archives Print Book Chamber of Ukraine]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 11. S. 38–44. [In Ukrainian].

Shumilova, A. 2014. Problemy zberezhenia fondu hazetnykh vydan 1917–1925 rokov Derzhavnoho arkhivu druku [Problems of Preservation of Newspapers Fund of 1917–1925 in Archives Print Book Chamber of Ukraine]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*. № 2. S. 1–4. [In Ukrainian].

Yatskiv, T. M. 2011. Naukova periodyka v Ukraini: perspektyvy i problemy rozpovsiudzhenia [Scientific Periodicals in Ukraine: Perspectives and Problems of Distribution]. *Nauka Ukrainy u svitovomu informatsiinomu prostori*. Vyp. 5. S. 62–68. [In Ukrainian].